

Departament Doskonalenia
Regulacji Gospodarczych

**Przedsiębiorstwo Projektowo-
Budowlane inż. Ryszard Kłosowski
ul. Kopernika 47/4
87-100 Toruń**

Dotyczy: petycji w sprawie poprawy systemu prawnego w zakresie przygotowania i realizacji inwestycji w sferze publicznej

Szanowny Panie,

w pierwszej kolejności pragnę podziękować za przekazane uwagi i postulaty dotyczące istotnych aspektów procesu wydatkowania środków publicznych poprzez zamówienia publiczne na roboty budowlane. Zostaną one wzięte pod uwagę w toku bieżących analiz ukierunkowanych na identyfikację obszarów, które wymagają podjęcia ewentualnych działań w celu poprawy otoczenia regulacyjnego.

Jednocześnie pragnę zwrócić uwagę, że w dniu 1 stycznia 2021 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (nPzp), której jednym z głównych założeń jest odpowiedź na problemem niskiej efektywności zamówień publicznych. Z Pana pisma wynika, że problem ten występuje również w przypadku zamówień na roboty budowlane, zwłaszcza tych realizowanych w formule „projektuj i wybuduj”. Problemem nieefektywnego zarządzania całym procesem zakupowym tj. od momentu planowania, poprzez jego przygotowanie, aż po udzielenie i wykonanie zamówienia publicznego, został dostrzeżony w toku prac nad wspomnianą ustawą, także na skutek uwag pochodzących od wykonawców robót budowlanych.

Odpowiedź na powyższy problem ma stanowić rozszerzenie w nPzp katalogu zasad udzielania zamówień publicznych o zasadę efektywności. Zgodnie z przedmiotową zasadą udzielenie zamówienia publicznego powinno nastąpić w sposób zapewniający najlepszy stosunek jakości przedmiotu zamówienia do kwoty, jaką zamawiający planuje przeznaczyć na ten cel. Wprowadzenie zasady efektywności oznacza, że zamawiający na każdym

etapie procesu udzielania zamówienia publicznego powinien dążyć do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów z udzielanego zamówienia publicznego.

W celu urzeczywistnienia zasady efektywności w nPzp wprowadzono instrument w postaci analizy potrzeb i wymagań. Zgodnie z art. 83 nPzp, zamawiający przed udzieleniem zamówienia o wartości równej lub przekraczającej progi unijne będą zobowiązani sporządzić wspomnianą analizę, która powinna obejmować między innymi takie kwestie jak: zasadność jego udzielenia, rozeznanie rynku w aspekcie alternatywnych środków zaspokojenia zidentyfikowanych potrzeb, czy też możliwych wariantów realizacji zamówienia. Analiza powinna również uwzględniać potencjalne ryzyka związane nie tylko z postępowaniem o udzielenie zamówienia, ale również z samą realizacją zamówienia.

Wykorzystanie instrumentu w postaci analizy potrzeb i wymagań pozwoli zamawiającym w sposób bardziej efektywny zrealizować proces zakupowy, w tym ustalić optymalny sposób oraz warunki realizacji zamówienia. Wprowadzenie obowiązku sporządzania analizy potrzeb i wymagań oznacza odejście od postrzegania zamówień publicznych wyłącznie w kategorii ściśle sformalizowanej procedury. Celem procesu zakupowego ma być nabycie usług, robót budowlanych lub dostaw o najwyższej jakości, w sposób możliwie najszerszy odpowiadające na zidentyfikowane i sprecyzowane potrzeby zamawiającego.

Wydaje się, że elementem analizy potrzeb i wymagań może być również rozważenie zasadności realizacji danego zamówienia w formule „zaprojektuj i wybuduj”. Dzięki temu, decyzje o realizacji zamówień publicznych w formule „projektuj i wybuduj” będą zapadały w oparciu o wszechstronną analizę okoliczności faktycznych, prawnych oraz ekonomicznych danego zamówienia publicznego.

Chciałbym również zwrócić uwagę, że jednym z głównych założeń nPzp jest podkreślenie znaczenia współpracy zamawiających z wykonawcami na każdym etapie procesu zakupowego, w szczególności na etapie przygotowania i realizacji zamówienia. W tym kontekście należy wspomnieć przede wszystkim o rozwiązaniu w postaci wstępnych konsultacji rynkowych, dzięki którym zamawiający będą mogli pozyskiwać wiedzę niezbędną do optymalnego przygotowania procesu zakupowego. Wykorzystując wstępne konsultacje rynkowe zamawiający będą mogli prowadzić z wykonawcami dialog, którego przedmiot będzie mógł obejmować między innymi najbardziej efektywny wariant lub sposób realizacji danego zamówienia, w tym zasadność wykorzystania formuły „zaprojektuj i wybuduj”. Jeżeli chodzi o etap realizacji zamówienia, to do wzmocnienia współpracy zamawiających oraz wykonawców przyczyni się wprowadzenie zasady współdziałania. Stanowi to podkreślenie istotnej roli i znaczenia obu stron umowy

w procesie jej prawidłowej i efektywnej realizacji. Ma to także przeciwdziałać sytuacjom braku należytego zaangażowania zamawiających w proces realizacji zamówienia publicznego.

W tym miejscu należy również wskazać, że zgodnie z art. 325 ust. 2 nPzp, zamawiający który chce udzielić zamówienia na usługi projektowania architektonicznego lub architektoniczno-budowlanego, powinien poprzedzić takie zamówienie konkursem. Konsekwencją tego jest obowiązek powołania sądu konkursowego, którego członkowie jako osoby bezstronne oraz posiadające odpowiednią wiedzę i doświadczenie w zakresie przedmiotu konkursu. Dzięki temu rozwiązaniu, bezstronna grupa ekspertów może mieć kluczowy wpływ na decyzję o zwycięzcy takiego konkursu i w konsekwencji wykonawcy, który podejmie się realizacji projektu.

Nowe prawo zamówień publicznych przewiduje również obowiązek przygotowywania dokumentu o charakterze strategicznym, tj. polityki zakupowej państwa. Będzie to instrument służący określeniu pożądanego kierunku działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień publicznych, w tym upowszechniania dobrych praktyk oraz narzędzi zakupowych, także w obszarze zamówień na roboty budowlane.

Pragnę również poinformować, że Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii rozpocznie w 2021 r. prace nad projektem rozporządzenia do nowego prawa zamówień publicznych w sprawie dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Resort przewiduje szerokie konsultacje publiczne ww. projektu rozporządzenia, w celu wypracowania możliwie najlepszych regulacji. Wspomniane konsultacje publiczne będą z pewnością stanowiły okazję do ponownego przyjrzenia się kwestiom poruszonym w Pana wystąpieniu.

Z poważaniem
Przemysław Grosfeld
zastępca dyrektora departamentu

[podpisano elektronicznie]